

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS PANEVĖŽIO IR UTENOS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Respublikos g. 62, LT-35158 Panevėžys, mob. +370 609 54 669, +370 658 42 941, el. p. panevezys@vaistaiga.lt

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai

2025-10- Nr. TR3- (5.3.E)

Kopija

Panevėžio miesto savivaldybės merui

TEIKIMAS

**DĖL 2025 M. RUGSĖJO 25 D. SPRENDIMU NR. 1-301 PATVIRTINTO PANEVĖŽIO MIESTO
SAVIVALDYBĖS TRIMETĖS (2026–2028 M.) AUKŠTO MEISTRIŠKUMO SPORTO PROGRAMOS
PROJEKTŲ FINANSAVIMO IŠ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ TVARKOS APRAŠO 7.5 IR 10
PUNKTŲ DALIES PAKEITIMO AR PANAIKINIMO**

Panevėžio miesto savivaldybės taryba (toliau – Savivaldybės taryba) 2025 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. 1-301 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės trimetės (2026–2028 m.) aukšto meistriškumo sporto programos projektų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas) patvirtino Panevėžio miesto savivaldybės trimetės (2026–2028 m.) aukšto meistriškumo sporto programos projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Aprašo 7.5 ir 10 punktuose nustatyti reikalavimai paraiškas teikiantiems asmenims (pareiškėjams): „*ne mažiau kaip vienerius kalendorinius metus Panevėžio mieste registruotas ne pelno siekiantis juridinis asmuo, veikiantis sporto srityje, išskyrus biudžetines įstaigas, teikiantis atrankai savo parengtą Programos projektą*“.

Vyriausybės atstovas Panevėžio ir Utenos apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas), įvertinęs Aprašo 7.5 ir 10 punktų nuostatas, nustatė, kad Savivaldybės taryba, šiuose punktuose nurodžiusi, jog paraišką¹ dalyvauti atrankoje gali teikti tik „**ne mažiau kaip vienerius kalendorinius metus Panevėžio mieste registruotas**“ ne pelno siekiantis juridinis asmuo veikiantis sporto srityje (išskyrus biudžetines įstaigas), pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnį, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nustatytus lygiateisiškumo ir įstatymo

¹ Čia ir toliau sąvokos atitinka vartojamas Apraše

viršenybės principus, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte nustatytą teisėtumo principą.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 29 straipsnyje yra įtvirtintas visų asmenų lygybės įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams principas. Konstitucinis Teismas savo jurisprudencijoje (1996 m. sausio 24 d. nutarimas) yra pažymėjęs, jog jo turi būti laikomasi leidžiant teisės aktus, juos taikant bei vykdant teisingumą. Pagal Konstitucinio Teismo formuojamą praktiką, lygiateisiškumo principas įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pačius faktus savavališkai vertinti skirtingai. Principas reiškia ir tai, kad atitinkamos rūšies santykių subjektams – visiems vienodais požymiais pasižymintiems asmenims (jų grupėms) – turi būti taikomas tas pats įstatymas ar kitas teisės aktas – tas pats vienodas, visiems tos kategorijos subjektams bendras, lygus matas. Konstitucinio Teismo praktikoje konstatuota, kad lygiateisiškumo principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisintinas (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 20 d., 2012 m. birželio 29 d., 2013 m. gegužės 16 d. nutarimai).

Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintas asmenų lygiateisiškumo principas aiškintinas neatsiejamai nuo kitų Konstitucijos nuostatų, taip pat ir nuo nuostatų, įtvirtinančių asmens teises ir laisves, taip pat nuo konstitucinio teisinės valstybės principo, kuris yra universalus principas, juo grindžiama visa Lietuvos teisės sistema ir pati Konstitucija. Konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo pažeidimas kartu yra ir konstitucinių teisingumo, darnios visuomenės imperatyvų, taigi ir konstitucinio teisinės valstybės principo pažeidimas (Konstitucinio Teismo 2012 m. vasario 6 d., 2012 m. gruodžio 14 d., 2013 m. vasario 22 d., 2013 m. balandžio 30 d. nutarimai). Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams principas įpareigoja valstybę vienodai veiksmingomis priemonėmis ginti kiekvieno asmens teises ir laisves (Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 30 d. nutarimas). Šis principas taikytinas ir juridiniams asmenims (Konstitucinio Teismo 1996 m. balandžio 18 d., 2000 m. vasario 23 d. nutarimai).

Konstitucinis asmenų lygybės principas savaime nepaneigia to, kad įstatymu gali būti nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų kategorijų, esančių skirtingose padėtyse, atžvilgiu. Vertinant, ar pagrįstai nustatytas skirtingas teisinis reguliavimas, būtina atsižvelgti į konkrečias teises aplinkybes. Pirmiausia turi būti įvertinti atitinkamų subjektų ir objektų, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, teisinės padėties skirtumai; antra, reikia atsižvelgti į teisės aktų suderinamumą pagal jų hierarchiją, reguliavimo apimtį ir kt.; trečia, būtina

įvertinti, ar teisės normos, nustatančios specialias sąlygas, atitinka teisės akto paskirtį ir tikslą. Konkrečių teisės normų pagrįstumas gali būti įtikinamas tik tais atvejais, kai į visas anksčiau nurodytas aplinkybes buvo atsižvelgta. Jeigu būtų ignoruojama bent viena sąlyga, galėtų kilti abejonių dėl specialios teisės normos atitikimo konstitucinėms nuostatomis (Konstitucinio Teismo 1996 m. vasario 28 d. nutarimas). Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginus su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimtys skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (Konstitucinio Teismo 2009 m. birželio 8 d., 2010 m. birželio 29 d., 2011 m. vasario 14 d. nutarimai ir 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje taip pat yra konstatuota, kad vertinant, ar tam tikru teisiniu reguliavimu nėra pažeidžiamas asmenų lygiateisiškumo principas, pirmiausia būtina identifikuoti tam tikrų subjektų (jų grupių) nevienodą (diferencijuotą) teisinį reguliavimą, o tai identifikavus – vertinti, ar toks skirtingas teisinis reguliavimas yra nustatytas pagrįstai, t. y. ar asmenys, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, pasižymi tokiais teisinės padėties skirtumais, dėl kurių toks diferencijuotas teisinis reguliavimas būtų objektyviai pateisinamas, ar tokiu skirtingu teisiniu reguliavimu siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų (LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A-1544-552/2015).

Taigi, atsižvelgiant į aukščiau nurodytą teismų praktiką, nagrinėjamu atveju būtina įvertinti, ar Aprašo 7.5 ir 10 punktuose nustatytas teisinis reguliavimas, kai nustatoma, jog pareiškėju, galinčiu atrankai teikti savo parengtą Programos projektą, privalo būti ne mažiau kaip vienerius kalendorinius metus Panevėžio mieste registruotas ne pelno siekiantis juridinis asmuo (veikiantis sporto srityje) siejant galimybę dalyvauti ir gauti savivaldybės biudžeto lėšas su ne mažiau kaip vienerių metų registracijos Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje faktų, yra objektyvus ir pateisinamas kitų juridinių asmenų, veikiančių sporto srityje, tačiau neatitinkančių registracijos vietos ir trukmės kriterijaus, atžvilgiu. Atsižvelgiant į aptariamą Aprašo punktų dalis, būtent ne pelno siekiančio viešojo juridinio asmens (veikiančio sporto srityje) registracijos vieta ir kartu ne mažesnis nei vienerių metų registracijos laikotarpis lemia galimybę dalyvauti Programos projektų atrankoje. Esant šiai aplinkybei, toks reglamentavimas turi būti pagrįstas ir neprieštarauti aukštesnės galios teisės aktams, tame tarpe ir Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 6 punktui, kuriame nustatyta, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas

administracinius sprendimus, turi atsižvelgti į tai, kad įstatymui visi asmenys lygūs ir negalima varžyti jų teisių ar teikti jiems privilegijų.

Panevėžio miesto savivaldybės tarybos posėdžiui pateiktame Sprendimo projekte ar kartu pridėtame aiškinamajame rašte (kopija pridedama) nepateikiama jokių objektyvių duomenų ar aplinkybių, kodėl tvirtinant Aprašą jame nustatomos nevienodos sąlygos pareiškėjams – ne pelno siekiantiems juridiniams asmenims (veikiantiems sporto srityje) – ribojant galimybę dalyvauti atrankoje ir gauti savivaldybės biudžeto lėšas siekiant unikalių ir konkrečių kiekybinių ir kokybinių aukšto meistriskumo sporto rezultatų. Aprašo 4 punkte numatyta Savivaldybės tarybos Sprendimo paskirtis, tikslas: *Programa siekiama užtikrinant dalinį finansavimą Programos projektams plėtoti aukšto meistriskumo sportininkų rengimo sistemą, taip prisidedant prie teigiamo miesto įvaizdžio kūrimo, garsinimo ir reprezentavimo*. Tačiau analizuojant Aprašą ar jo priėmimui pateiktų dokumentų nuostatas, nėra objektyvių duomenų ar aplinkybių, kodėl nustačius specialias sąlygas galimiems pareiškėjams šis tikslas bus pasiektas. Priešingai, yra pagrindas konstatuoti, kad iš esmės tokiu ribojimu galima pasiekti nurodomo tikslo tik iš dalies, nes būdas, kaip šio tikslo siekiama, t. y. sumažinant galimų pareiškėjų ratą ir galimybę gauti Programos lėšas nedera nei su nurodyto tikslo siekimu, nei su lygiateisiškumo imperatyvais, įtvirtintais Konstitucijos 29 straipsnyje ir VAĮ 3 straipsnio 6 punkte, nes jokie objektyvūs ir pateisinami vertinamieji kriterijai tokios juridinių asmenų grupės išskyrimo teisėtumo nepagrindžia ir yra diskriminacinio pobūdžio. Todėl toks, nevienodas ne pelno siekiančių juridinių asmenų (veikiančių sporto srityje), traktavimas registravimo vietas ir trukmės pagrindu negali būti laikomas objektyviu ir pateisinamu siekiant Savivaldybei skatinti aukšto meistriskumo sportą. Tokiu teisiniu reguliavimu taikomi nepagrįsti ribojimai dalies Savivaldybės teritorijoje veikiančių ar veiksiančių, tačiau neregistruotų Panevėžio mieste, ar mažiau nei vienerius metus registruotų Panevėžio mieste ne pelno siekiančių juridinių asmenų (veikiančių sporto srityje) atžvilgiu.

Atkreiptinas dėmesys, jog Sprendimas priimtas remiantis Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, kuriose nustatyta, jog savivaldybės atstovaujamoji institucija tvirtina programas ar projektus, kuriais skatinamos savivaldybės teritorijoje sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos. Taigi sporto srityje veikiančių juridinių asmenų veiklą, tame tarpe ir aukšto meistriskumo sporto ir sporto šakų, plėtojimas bei populiarinimas per fizinį aktyvumą nesiejamas su juridinio asmens registracijos vietas ar registracijos laikotarpio kriterijais.

VAĮ 3 str. 4 p. numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti įstatymuose, o veikla atitikti šiame įstatyme išdėstytus

teisinius pagrindus. LVAT, aiškindamas viešojoje teisėje taikomus įstatymo viršenybės, nepiktnaudžiavimo valdžia ir teisinio apibrėžtumo principus, ne kartą yra akcentavęs, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų normomis ir svarbu, kad institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai, jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją ultra vires, pripažįstami neteisėtais (LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A502-727/2014; LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1523/2014; LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015; LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A858-257/2012).

Aprašo 7.5 ir 10 punktuose numatytas reglamentavimas dėl privalomos registracijos trukmės ir vietos taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių vietos savivaldą grindžiančių principų – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris, be kita ko, įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012).

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, jog teisinis reglamentavimas, kai Apraše nurodytoje atrankoje ne pelno siekiantis juridinis asmuo (veikiantis sporto srityje) gali dalyvauti tik atsižvelgiant į privalomą registraciją Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje ir ne mažiau nei vienerių metų registracijos trukmę yra neteisėtas.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti 2025 m. rugsėjo 25 d. Panevėžio miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-301 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės trimetės (2026–2028 m.) aukšto meistriškumo sporto programos projektų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės trimetės (2026–2028 m.) aukšto meistriškumo sporto programos projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašo 7.5 ir 10 punktų dalies „**ne mažiau kaip vienerius kalendorinius metus Panevėžio mieste registruotas**“ pakeitimo ar panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas savivaldybės tarybos vardu.

Atkreipiu savivaldybės mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 str. 6 d., meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

PRIDEDAMA. 2 lapai.

Vyriausybės atstovas Panevėžio ir Utenos apskrityse

Egidijus Lapinskas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS TRIMETĖS (2026–2028 M.) AUKŠTO MEISTRISKUMO SPORTO PROGRAMOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO IŠ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2025 m. rugsėjo 10 d.

Panevėžys

1. Sprendimo projekto tikslai ir uždaviniai:

Patvirtinti Panevėžio miesto savivaldybės trimetės (2026–2028 m.) aukšto meistriskumo sporto programos projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašą.

2. Siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos, laukiami rezultatai:

Profesionalių sportininkų rengimas ir pasirengimas aukščiausio rango varžyboms yra tęstinis procesas, reikalaujantis ne vienerių metų nuoseklaus darbo. Programa siekiama užtikrinant dalinį finansavimą Programos projektams gerinti aukšto meistriskumo sportininkų rengimo sistemą, sudaryti sąlygas talentingiems sportininkams siekti aukščiausio lygio sportinių pasiekimų bei prisidėti prie Panevėžio miesto reprezentavimo nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. Sportininkų pasiekimai skatina visuomenę, ypač jaunos žmones, sportuoti, o tai lemia ne tik įsitraukimą į aukšto meistriskumo sportą, bet ir didesnę fizinę aktyvumą.

3. Lėšų poreikis ir šaltiniai:

Lėšos Programos projektams finansuoti yra numatomos kiekvienais metais Panevėžio miesto savivaldybės biudžete, Sporto programoje. Finansavimas yra dalinis – pareiškėjai privalo prisidėti savo lėšomis ne mažiau kaip 30 proc. bendros projekto vertės, išskyrus neįgaliųjų sporto organizacijas, kurioms nustatytas ne mažesnis kaip 10 proc. prisidėjimo reikalavimas.

2023-2025m. trimetės aukšto meistriskumo sporto programos įgyvendinimo laikotarpiu 18-23 sporto organizacijoms, jų tarpe ir žmonių su negalia sporto organizacijoms skirta 3 112 300,00 Eur., vidutiniškai apie 1 milijoną eurų per metus.

4. Sprendimui priimti reikalingi pagrindimai, skaičiavimai ar paaiškinimai:

Trimetė aukšto meistriskumo sporto programa įgyvendinama nuo 2020 m.

2020-2022 m. bei 2023-2025 m. laikotarpiu. Šių programų įgyvendinimo laikotarpiu pasiekti reikšmingi aukšto meistriskumo sporto rezultatai rodo, kad programa įgyvendinama sėkmingai, tačiau šių metų gruodžio 31 d. 2023-2025 m. programa baigiasi.

Šiuo metu parengtas ir teikiamas sprendimo projektas dėl 2026-2028 m. trimetės aukšto meistriskumo sporto programos (toliau – Programa) aprašo patvirtinimo.

Programos projektų atrankoje gali dalyvauti sporto srityje veikiantys juridiniai asmenys, atitinkantys šiuos kriterijus:

- Panevėžio miesto reprezentacinės komandos – komandinių sporto šakų komandos, rungtyniaujančios Lietuvos aukščiausioje lygoje.

- Techninių sporto šakų atstovai, turintys atitinkamos sporto šakos federacijos išduotą galiojančią licenciją arba patvirtinimą dėl dalyvavimo Lietuvos čempionatuose.

- Individualių olimpinių sporto šakų sporto organizacijos, kurių sportininkai dalyvauja arba per paskutinius vienus metus iki paraiškos teikimo dalyvavo Europos ar pasaulio čempionatuose (arba taurės varžybose, jei čempionatai nevykdomi).

- Individualių olimpinių sporto šakų sporto organizacijos, kurių sportininkai per paskutinius vienus metus iki paraiškos teikimo tapo Lietuvos suaugusiųjų čempionatų prizinininkais.

- Neįgaliųjų sporto organizacijos, kurių sportininkai per paskutinius vienus metus iki paraiškos teikimo dalyvavo Lietuvos čempionatuose.

Pareiškėjai privalo užtikrinti dalinį Programos projekto finansavimą iš nuosavų lėšų – ne mažiau kaip 30 procentų bendros projekto vertės. Išimtis taikoma neįgaliųjų sporto organizacijoms, kurioms nustatytas mažesnis – ne mažiau kaip 10 procentų – nuosavų lėšų prisidėjimo reikalavimas.

5. Kieno iniciatyva parengtas sprendimo projektas:

Sprendimo projektas parengtas Sporto skyriaus iniciatyva.

Vyriausioji sportinės veiklos koordinavimo

Ir projektų valdymo specialistė

Toma Pulokaitė